

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija – julij 2015

Povzetek dogajanj v prvem četrletju 2015

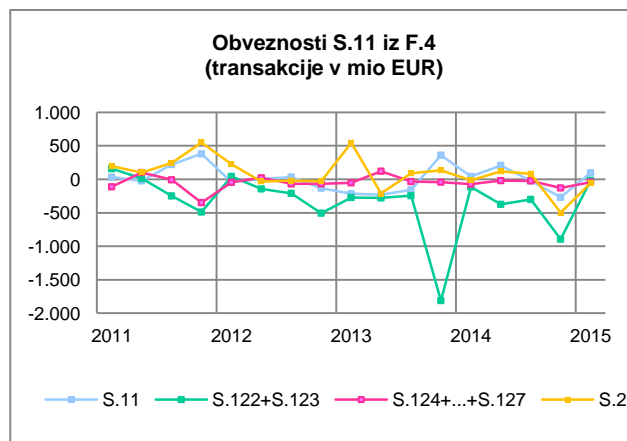
- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, ter povečale terjatve in obveznosti do tujine.
- **Centralna banka** je zmanjšala terjatve do bank in povečala do države ter Evrosistema, obveznosti pa povečala do države.
- **Banke** so zmanjšale terjatve do tujine in države, obveznosti pa so zmanjšale do centralne banke, države in tujine ter povečale do gospodinjestev.
- **Drugi finančni posredniki** so povečali terjatve do tujine in zmanjšali do nefinančnih družb, obveznosti pa povečali do gospodinjestev in bank, zmanjšali pa do tujine.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tujino, obveznosti pa povečali do gospodinjestev.
- **Država** je povečala terjatve do centralne banke in zmanjšala do bank, obveznosti pa povečala do tujine in zmanjšala do bank. Primanjkljaj države je v prvem četrletju 2015 znašal 349 mio EUR oz. 3,9% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala vloge v tujih in domačih bankah ter terjatve iz gotovine.
- **Tujina** je povečala terjatve do države in zmanjšala do drugih finančnih posrednikov, obveznosti tujine pa so se povečale do nefinančnih družb in centralne banke, zmanjšale pa do bank.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtrletja 2015 znašala 41 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 618 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 14,6 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (87%), od tega 44% do tujine in 43% v okviru lastnega sektorja. Komercialni krediti in predujmi so se povečali do tujine in zmanjšali znotraj lastnega sektorja. Nefinančne družbe so imele 14,5 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so ostale na ravni s konca leta 2014. Nefinančne družbe so imele 6,3 mrd EUR danih **posojil**, od tega 60% znotraj lastnega sektorja in 30% do tujine. Dana posojila so se povečala za 241 mio EUR, največ znotraj lastnega sektorja in do tujine.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrtrletja 2015 znašale 79,2 mrd EUR in so ostale na ravni s konca leta 2014. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 37,2 mrd EUR, največji lastniki so bili nefinančne družbe (30%), država (22%), tujina in gospodinjstva (oboje po 21%). Obveznosti so se v primerjavi s koncem leta 2014 le minimalno spremenile. Najeta **posojila** so znašala 26,4 mrd EUR, in sicer pri bankah (43%), v tujini (28%), pri nefinančnih družbah (14%) in drugih finančnih posrednikih (7%). Obveznosti iz posojil so se povečale za 119 mio EUR, največ znotraj lastnega sektorja. Nefinančne družbe so imele 14,4 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz komercialnih kreditov in predujmov (74%), od tega 51% do

nefinančnih družb in 41% do tujine. Komercialni krediti in predujmi so se zmanjšali znotraj lastnega sektorja, povečali pa do tujine.

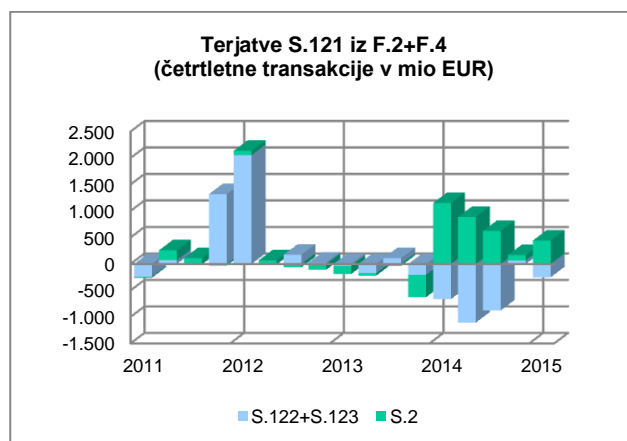


Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega četrtrletja 2015 znašal 38,2 mrd EUR in se je zmanjšal do tujine (za 484 mio EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 52% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtrletja 2015 znašala 11,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 535 mio EUR. Finančna sredstva so bila naložena v vloge (52%), dolžniške vrednostne papirje (38%) in posojila (6%). Centralna banka je imela 6 mrd EUR **vlog**, od tega 97% v tujini. Vloge so se povečale v tujini za 463 mio EUR (predvsem terjatve do Evrosistema) ter pri bankah za 117 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 342 mio EUR in so znašale 4,3 mrd EUR, pri čemer je bilo 90% naložb v tujih vrednostnih papirjih. **Posojila** so znašala 741 mio EUR (predvsem bankam kot posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja) in so se zmanjšala za 379 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so konec prvega četrtrletja 2015 znašale 10,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečale za 557 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 88% vseh obveznosti, od tega 36% do države, 28% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine) in 18% do bank. Povečale so se največ do države (za 560 mio EUR).



Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2014 poslabšal do države ter izboljšal do tujine.

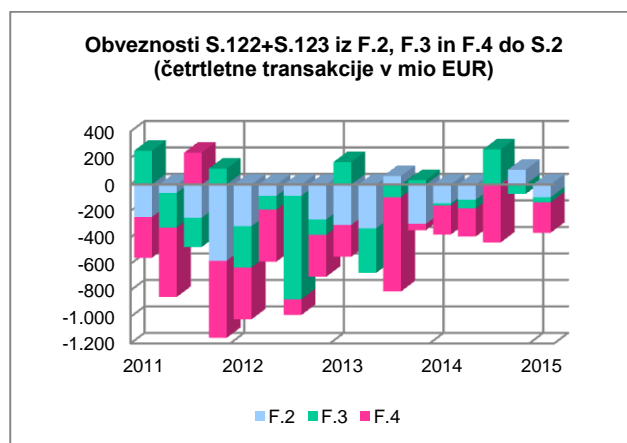
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec prvega četrletja 2015 znašala 41,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšala za 483 mio EUR. Dana **posojila** so predstavljala 64% naložb (26,6 mrd EUR), največ nefinančnim družbam (43%) in gospodinjstvom (33%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale predvsem znotraj lastnega sektorja. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 9,1 mrd EUR, od tega 67% v državne in 27% v tuje vrednostne papirje. Zmanjšale so se naložbe v državne vrednostne papirje (za 191 mio EUR). Banke so imele 4,7 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je zmanjšalo predvsem v tujini (za 248 mio EUR).

Obveznosti bank so konec prvega četrletja 2015 znašale 38 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 zmanjšale za 553 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 25 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (61%), nefinančne družbe (19%), država (6%) in tujina (6%). Povečale so se predvsem vloge gospodinjstev (za 213 mio EUR), zmanjšale pa vloge države (za 282 mio EUR). Banke so imele 6,4 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 59% do tujine), ki so se zmanjšale predvsem do centralne banke (za 367 mio EUR), tujine (za 193 mio EUR) in bank (za 127 mio EUR). **Kapital** bank je znašal 4,6 mrd EUR. V lastniški strukturi je imela največji delež država (63%),

sledili so tujina (29%) in nefinančne družbe (4%). Banke so imele 1,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**.

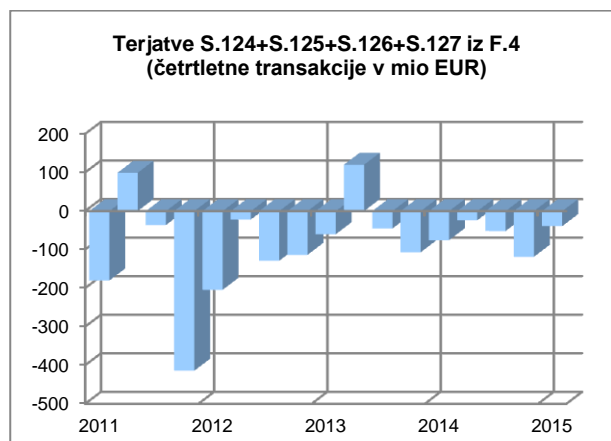
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke, poslabšal pa do gospodinjstev.



S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2015 znašala 8,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 433 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,8 mrd EUR, največ v tujino (50%) in nefinančne družbe (35%), ter so se povečale za 257 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb). Dana **posojila** so dosegla 3,2 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (56%) in gospodinjstvom (33%). Terjatve iz **vlog** so znašale 730 mio EUR in so se povečale za 196 mio EUR, pri čemer so imeli 52% vlog v domačih bankah in 44% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2015 znašale 8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečale za 156 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 4 mrd EUR in so se povečale za 488 mio EUR, predvsem preko transakcij. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (60%), od tega 55% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov se je v prvem četrletju 2015 predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečala za 290 mio EUR na 2,4 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 3,6 mrd EUR, od tega 58% do tujine in 29% do bank. Posojila so se zmanjšala za 319 mio EUR.



¹ V četrtneti informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

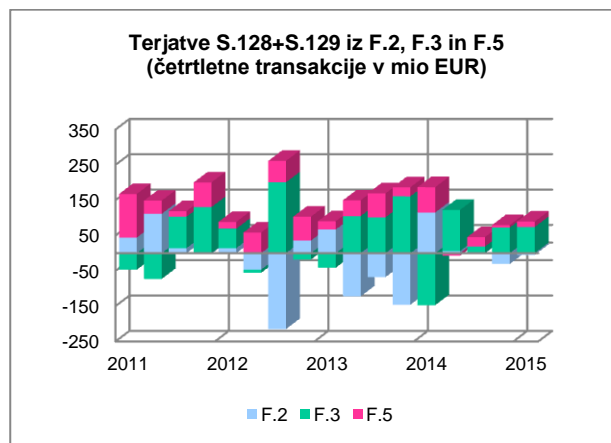
² Konec prvega četrletja 2015 so oslabitve na posojilih dosegle 3,8 mrd EUR, kar je predstavljalo 14,3% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrtrletja 2015 znašala 9,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 401 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (5,6 mrd EUR), predvsem v tuje (58%) in državne (32%). Stanje naložb se je v prvem četrtrletju 2015 povečalo za 178 mio EUR, predvsem v tuje vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 2,8 mrd EUR, največ v tujino (46%), investicijske sklade (29%) in zavarovalne družbe (11%), ter so se povečale za 205 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb). Terjatve iz **vlog** so znašale 776 mio EUR in so ostale na ravni s konca leta 2014.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrtrletja 2015 znašale 9,7 mrd EUR in so se povečale za 515 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljala **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,5 mrd EUR), ki so se povečale za 316 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic in življenjskih zavarovanj znašal po 39%, delež rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 22%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 1,9

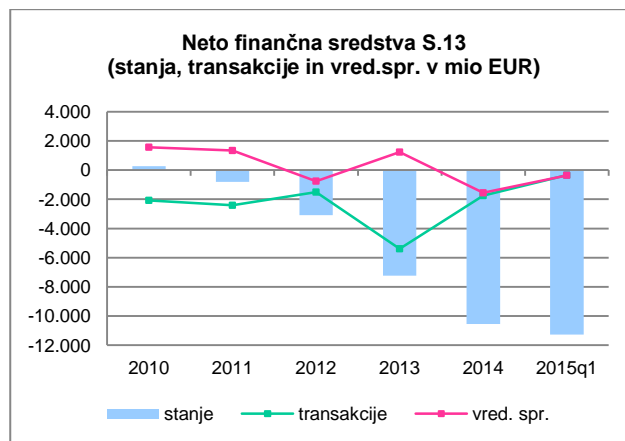
mrd EUR in so se povečale za 166 mio EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (37%), tujina (19%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (17%) ter gospodinjstva (9%).



S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega četrtrletja 2015 znašala 33,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 235 mio EUR. Država je imela 15,6 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (53%) in banke (18%). Stanje naložb se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 410 mio EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 10,3 mrd EUR, od tega 38% znotraj države, 33% do centralne banke, 15% do bank in 14% do tujine. Terjatve so se povečale do centralne banke (za 560 mio EUR), zmanjšale pa do bank (za 282 mio EUR) in znotraj lastnega sektorja (za 237 mio EUR). Država je imela 3,5 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 42% do nefinančnih družb, 33% do tujine in 14% do bank. Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 101 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 87%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (57%) in znotraj lastnega sektorja (22%).

Obveznosti države so konec prvega četrtrletja 2015 znašale 44,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečale za 940 mio EUR. Država je imela 30,2 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (70%), bank (20%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (6%). Obveznosti so se povečale za 189 mio EUR (za -501 mio EUR neto izdaj in 690 mio EUR pozitivnih vrednostnih sprememb). Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,7 mrd EUR, od tega 56% do tujine in 37% do bank, ter so se povečale za 846 mio EUR (predvsem do tujine kot posledica t.i. varščin, ki izhajajo iz zavarovanja izpostavljenosti valutnemu tveganju zaradi izdaje obveznic na ameriškem trgu). Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je konec prvega četrtrletja 2015 znašal 34,5 mrd EUR oz. 92% BDP (konec leta 2014 33,4 mrd EUR oz. 90% BDP).

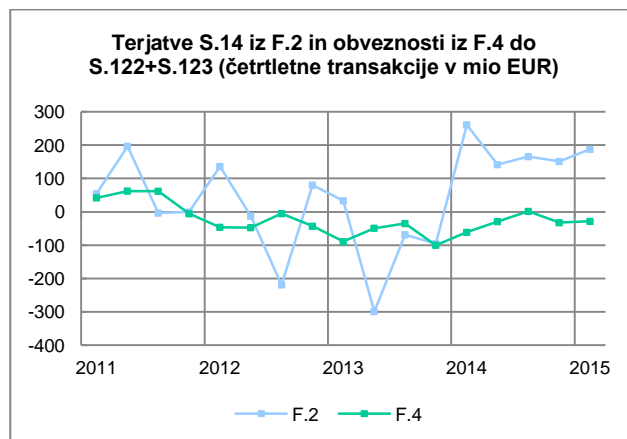


Država je imela konec prvega četrtrletja 2015 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 11,3 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvem četrtrletju 2015 znašal 349 mio EUR oz. 3,9% BDP (v enakem obdobju lani 497 mio EUR oz. 5,8% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2015 znašala 39,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 1,3 mrd EUR. **Vloge** so znašale 16,6 mrd EUR, 92% v domačih bankah in 8% v tujini, in so se povečale za 523 mio EUR (za 310 mio EUR v tujini). Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,7 mrd EUR in so se povečale za 213 mio EUR. Gospodinjstva so imela 10,1 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (76%) in investicijske sklade (13%). Stanje naložb se je predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 299 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 6,7 mrd EUR in so se povečale za 265 mio EUR. V strukturi terjatev so življenjska zavarovanja predstavljala 45%, pokojninske pravice 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 11%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2015 znašale 12,1 mrd EUR in se glede na konec leta 2014 niso spremenile. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR, 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov, ter so se povečale za 63 mio EUR (predvsem do bank iz naslova sprememb tečaja švicarskega franka).

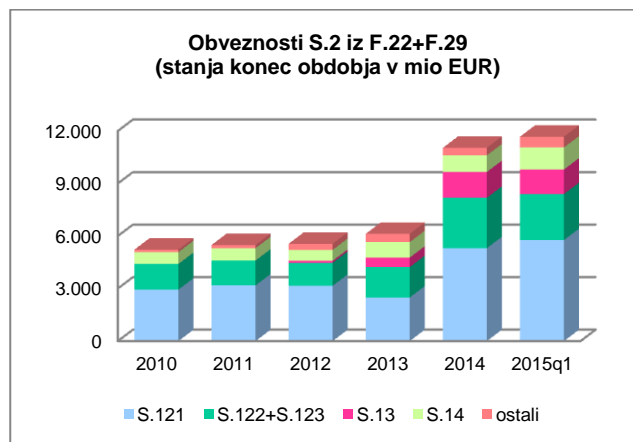


Gospodinjstva so povečala vloge v tujih in domačih bankah ter terjatve iz gotovine.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2015 znašala 58,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečala za 780 mio EUR. Tujina je imela 22,6 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 94% v državne ter 4% v bančne. Naložbe so se zmanjšale preko transakcij za 480 mio EUR, ter povečale preko vrednostnih sprememb za 571 mio EUR. **Posojila** so znašala 16,2 mrd EUR, od tega 45% nefinančnim družbam, 23% bankam in 16% državi. Terjatve iz posojil so se povečale do države (za 917 mio EUR), zmanjšale pa do drugih finančnih posrednikov (za 269 mio EUR) in bank (za 194 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 10,1 mrd EUR, od tega 79% v nefinančne družbe in 13% v banke. Naložbe so se povečale preko transakcij za 389 mio EUR in zmanjšale preko vrednostnih sprememb za 304 mio EUR.

Obveznosti tujine so konec prvega četrtertletja 2015 znašale 41,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2014 povečale za 2,1 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 11,7 mrd EUR (predvsem iz vlog). Povečale so se obveznosti do centralne banke (za 463 mio EUR, večinoma s strani Evrosistema) in gospodinjstev (za 310 mio EUR), zmanjšale pa do bank (za 248 mio EUR). Tujina je imela 10 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 39% do centralne banke, 33% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 24% do bank. Obveznosti so se povečale za 407 mio EUR, od tega do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 213 mio EUR) ter centralne banke (za 160 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 7,4 mrd EUR, od tega 35% do nefinančnih družb, 24% do investicijskih skladov ter 17% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti so se povečale za 449 mio EUR (preko vrednostnih sprememb).



Neto finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2015 dosegla 17 mrd EUR, pri čemer so se zmanjšala do centralne banke (za 799 mio EUR), nefinančnih družb (za 484 mio EUR) in drugih finančnih posrednikov (za 462 mio EUR), povečala pa do države (za 1,3 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)
S.11 Nefinančne družbe	F.2 Gotovina in vloge
S.12 Finančne družbe	F.21 Gotovina
S.121 Centralna banka	F.22 Prenosljive vloge
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije	F.29 Druge vloge
S.124 Investicijski skladi razen MMF	F.3 Dolžniški vrednostni papirji
S.125 Drugi finančni posredniki	F.31 Kratkoročni
S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	F.32 Dolgoročni
S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci	F.4 Posojila
S.128 Zavarovalne družbe	F.41 Kratkoročna
S.129 Pokojninski skladi	F.42 Dolgoročna
S.13 Država	F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov
S.1311 Centralna država	F.511 Delnice, ki kotirajo
S.1313 Lokalna država	F.512 Delnice, ki ne kotirajo
S.1314 Skladi socialne varnosti	F.519 Drug lastniški kapital
S.14 Gospodinjstva	F.52 Delnice/enote investicijskih skladov
S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme
S.2 Tujina	F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja
S.21 EU	F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente
S.2111 Evroobmočje	F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov
S.2112 Ostale članice EU	F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev
S.22 Ostale države	F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene
	F.8 Druge terjatve in obveznosti
	F.81 Komercialni krediti in predujmi
	F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

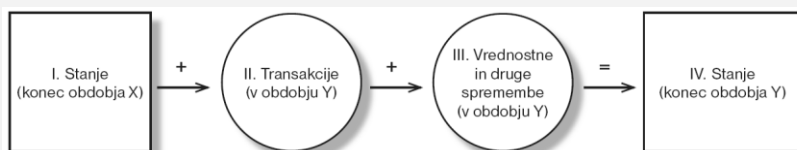
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.



Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>